

Detaljplan för Betongen 1 och del av Odensala 14:1

Dnr KS	538-2021
Dnr ByggR:	P 2021-25

Östersunds kommun

UNDERSÖKNING AV BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN

Upprättad av samhällsbyggnad den 25 augusti 2022

UNDERSÖKNING AV BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN	3
SAMLAD BEDÖMNING	3
DETALJPLANENS SYFTE.....	3
PLANOMRÅDET	3
MOTIVERAT STÄLLNINGSTAGANDE	4
MEDVERKANDE TJÄNSTEMÄN	4
CHECKLISTA FÖR UNDERSÖKNING OM BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN	5
Naturvård	5
Övriga grundläggande hushållningsbestämmelser	6
Friluftsliv och rekreation	7
Kulturmiljö.....	7
Landskapsbild	8
Människors hälsa	8
Mark	9
Luft	10
Vatten.....	10
Miljömål	11
Ekosystemtjänster	12

UNDERSÖKNING AV BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN

En undersökning är det underlag som analyserar och avgör om planförslaget kan antas påverka miljön på sådant sätt att en miljöbedömning och miljökonsekvensbeskrivning behöver upprättas. Enligt Plan- och bygglagen 4 kap 34§ och Miljöbalken 6 kap 5§ ska alla detaljplaner föregås av en undersökning om dess genomförande kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

SAMLAD BEDÖMNING

Det är Östersunds kommuns bedömning att ett genomförande av planen kan innebära en betydande miljöpåverkan och att en miljökonsekvensbeskrivning måste upprättas i samband med detaljplanen. Se vidare under Motiverat ställningstagande.

DETALJPLANENS SYFTE

1. Planens syfte

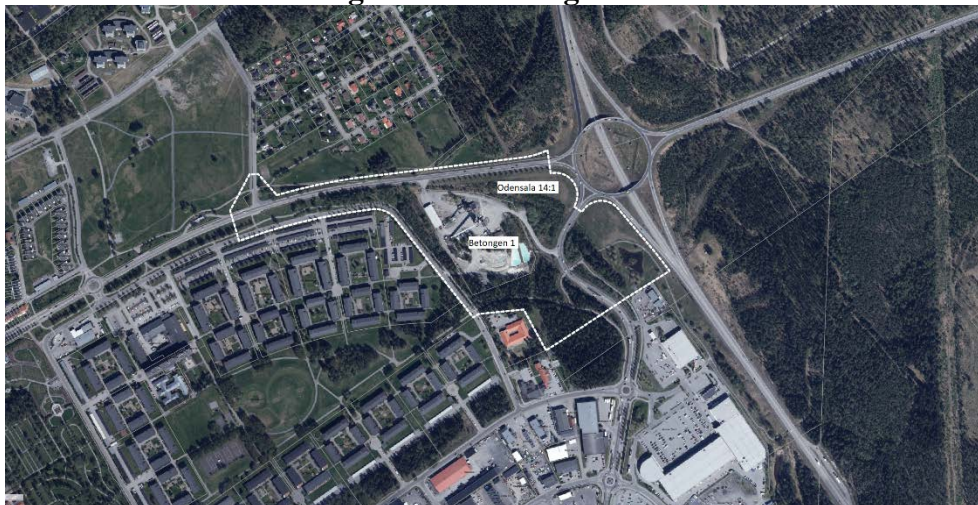
Detaljplanen syftar till att en ny cirkulationsplats kan anordnas för att förbättra infarten till Hagvägen samt avlasta cirkulationsplats Odenskog. I samband med detta ska också Betongen 1 samt del av Odensala 14:1 planläggas för sällanköpshandel med tillhörande service. Inom fastigheten Betongen 1 finns idag en betongstation som avses rivas och ersättas på annan plats.

2. Planförfarande som tillämpas

Detaljplanen handläggs med utökat förfarande.

PLANOMRÅDET

1. Planområdets lokalisering och omfattning

1. Nuvarande markanvändning

Fastigheten Betongen 1 omfattas idag av en detaljplan som medger industriändamål. De aktuella delarna av Odensala 14:1 är idag planlagda som parkmark och allmän plats gata.

2. Planförhållanden – gällande dp, ÖP/FÖP, program, fastighetsplan/tomtindelning

Gällande detaljplan för Betongen 1 (DP 279, antagen 25 oktober 1984) medger industriändamål. Gällande detaljplan för aktuell del av Odensala 14:1 (DP 361, antagen 22 maj 1996) är planlagd som park.

I kommunens översiktsplan, Östersund 2040, antagen 20 mars 2014, är inriktningen att sällanköpshandel i huvudsak ska utvecklas i centrum samt i Lillängeområdet samt att Lillängeområdet inte ska växa öster om E14.

MOTIVERAT STÄLLNINGSTAGANDE

Utifrån den sammanställning som gjorts i checklistan bedömer Östersunds kommun att planförslaget kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Genomförandet av detaljplanen kommer att resultera i ökade personbils- och lastbilstransporter både till och från planområdet. Den ökade trafikmängden kommer att innebära en ökad risk för indirekt påverkan i form av buller, sämre luftkvalitet och trafikolyckor.

Genomförandet av detaljplanen kommer också att innebära en markant förändring av stads- och landskapsbilden.

Dagvattnet från planområdet kommer att öka eftersom en del stor av det som idag är grönyta kommer att hårdgöras. Andelen föroreningar i dagvattnet kommer också att öka i jämförelse med dagens nivå.

MEDVERKANDE TJÄNSTEMÄN

Undersökningen har tagits fram av:
Simon Höglund, planarkitekt

CHECKLISTA FÖR UNDERSÖKNING OM BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN

Naturvård

Bedöms planen påverka:		Kommentar
Riksintresse naturvård 3 kap. 6 § MB.	Nej	
Natura 2000 7 kap. 4 § MB (SFS 1998:1252)	Nej	
Naturreservat 7 kap. 4 § MB (SFS 1998:1252)	Nej	
Naturminne 7 kap. 10 § MB (SFS 1998:1252)	Nej	
Biotopskyddsområde 7 kap. 11 § MB	Nej	
Generellt biotopskydd 7 kap. 11 § MB (förteckning i SFS 1998:1252 bilaga 1)	Ja	Längs Stuguvägen växer en allé av popplar som markerar infarten från E14 mot stadens centrum. Allén längs Stuguvägen har inventerats och omfattas av biotopskydd enligt miljöbalken. Genomförandet av planen kommer innebära att 2 till 3 träd försvinner för att tillskapa in- och utfart till handelsområdet från Stuguvägen. Dessa träd ska i första hand flyttas till andra sidan vägen och återplanteras i alléns förlängning. Om de inte går att flytta bör de kompenseras med nyplantering av dubbla antalet träd.
Strandskyddsområde 7 kap. 13-18 §§ MB	Nej	
Naturvårdsarter	Ja	Enligt den naturvärdesinventering som genomförts består den största delen av området av löv och barrskog utan högre naturvärden. I skogsområdet mellan betongstationen och Mosippans förskola har däremot två exemplar av orkidén Grönkulla hittats. Området består idag av barrskog men planläggs för gata för att möjliggöra den nya vägförbindelsen mellan Körfältsvägen och Hagvägen. I ett mindre skogsparti väster om Hagvägen och söder om infartsvägen till Betongen samt strax öster om Hagvägen har

Bedöms planen påverka:		Kommentar
		också exemplar av orkidén tvåblad hittats. Enligt 8 § artskyddsförordningen (2007:845) är samtliga orkidéer i landet fridlysta och en dispensansökan kommer att lämnas in till länsstyrelsen i samband med detaljplanens granskningsskede.
Annan värdefull natur	Ja	Öster om Hagvägen, mellan dagvattendammen vid McDonalds och gång- och cykelvägen finns ett område med barrskog med naturvärdesklass fyra, visst naturvärde. Norr om cykelvägen finns också ett område med barrskog, möjligen en tidigare sumpskog, som bedöms ha naturvärdesklass 3, med visst biotop- och artvärde. Delar av detta område kommer att tas i anspråk i samband med anläggandet av den nya cirkulationsplatsen på Hagvägen.

Övriga grundläggande hushållningsbestämmelser

Bedöms planen påverka:		Kommentar
3 kap. 4 § jordbruk och skogsbruk av nationell betydelse,	Nej	
Riksintresse rennäringen 3 kap 5§,	Nej	
Riksintresse yrkesfiske, 3 kap 5§,	Nej	
Riksintresse 3 kap 7§, värdefulla ämnen eller mineraler,	Nej	
Riksintresse 3 kap 8 § industriell produktion energidistribution, energiproduktion (vindkraft, vattenkraft), kommunikationer (väg, järnväg, flyget) avfallshantering.	Nej	
Riksintesse totalförsvaret 3 kap § 9	Ja	Planområdet ligger inom riksintesse för totalförsvaret med påverkansområde civil flygplats och väderradar. Inom området kan objekt över 20 meter medföra skada på verksamheten. Planförslaget medger en

Bedöms planen påverka:		Kommentar
		högsta byggnadshöjd på 14 meter, och möjlighet till en 22 meter hög skyltpylon.

Friluftsliv och rekreation

Bedöms planen påverka:		Kommentar
Riksintresse friluftsliv 3 kap. 6 § MB Riksintresse turism och rörligt friluftsliv 4 kap 2 § MB	Nej	
Rekreationsområde, led, skolskog etc.	Nej	
Övriga friluftssintressen	Nej	

Kulturmiljö

Bedöms planen påverka:		Kommentar
Riksintresse kulturmiljö 3 kap 6§ MB	Nej	<i>Se kommunkartan. All info finns i kn kartan men mer detaljerad info finns här: RAÄ, LST, Byggr</i>
Värdefull kulturmiljö. 2 kap. 6§ PBL	Nej	<i>Se kommunkartan. All info finns i kn kartan men mer info finns här: RAÄ, LST, byggr</i>
Skydd i gällande detaljplan och Värdefulla byggnader/ skyddsföreskrifter 8 kap. 13§, 8 kap. 17§ PBL	Nej	<i>Se kommunkartan, gällande detaljplaner</i>
Byggnadsminne/Kyrkomiljö 3 kap KML (SFS 2013:558) 4 kap KML	Nej	<i>Se kommunkartan. All info finns i kn kartan men mer info finns här: RAÄ, LST, bebyggelseregistret (använd inventering, be om fler inlogg RAÄ, kontakt uppgifter)</i>
Fornlämning/Skog o Hist 2 kap KML	Nej	<i>Se kommunkartan. All info finns i kn kartan men mer info finns här: RAÄ, LST, bebyggelseregistret</i>
Särskilt värdefull enl 2 kap. 6§ PBL (Sista	Nej	

Bedöms planen påverka:		Kommentar
stycket). Krav på skydd av kulturvärden som uppnår PBL 8 kap. 13§)		<i>Se kommunkartan. All info finns i kn kartan men mer info finns här: RAÄ, LST, bebyggelseregistret Ev krävs utredning som underlag för detaljplaneprovningen.</i>
Interiörer	Nej	<i>Till exempel hissar, neonskyltar, trapphus, tekniska lösningar.</i>

Landskapsbild

Bedöms planen påverka:		Kommentar
Landskaps-/stadsbild	Nej	Planområdets läge är mycket välexponerat, direkt vid infarten till Östersunds centrum. Själva byggnaden för sällanköpshandel kommer att placeras i sluttningsläge ca 70 meter från närmsta bebyggelse på Körfältet. Det exponerade läget i slutningen söder om Stuguvägen ställer höga arkitektoniska krav på placering av bebyggelse och utformning av den yttre miljön. Handelsetableringen ska bidra till en väl anpassad och attraktiv entré till staden.
In- och utblickar	Nej	Mellan handelsbyggnaden och bostadsområdet kommer en skogridå med barrträd att sparas mot Körfältsvägen. De högsta delarna av byggnadens tak kommer att vara ca 10 meter över Körfältsvägens nivå.
Historiska samband	Nej	

Människors hälsa

Finns det risk för:		Kommentar
Buller SFS (2015:216) om trafikbuller vid bostadsbyggnader, SFS (2004:675) om omgivningsbuller	Ja	Den föreslagna trafiklösningen kommer innebära fler trafikrörelser i närheten av Mosippans förskola och längs Körfältsvägen. En utredning som visar beräknade bullernivåer ska genomföras.
Vibrationer	Nej	

Finns det risk för:		Kommentar
Risk (farligt gods, miljöfarlig verksamhet) 2 kap 5 § samt 4 kap 12 § PBL och 2 kap 6 § MB samt Lag 2003:778 om skydd mot olyckor, Seveso-lagen (1999:381)	Ja	Området som i planen planläggs för centrumverksamhet och drivmedelsfärsäljning ligger inom 150 meter från cirkulationsplats Odenskog och E14, som är primärled för transport av farligt gods. En riskutredning har genomförts för att undersöka risknivån i planområdet. Riskutredningen bedömer risknivån som acceptabel med avseende på transport av farligt gods genom cirkulationsplatsen samt E14 utan att riskreducerande åtgärder behöver vidtas.
Ljus 2 kap. 9§ PBL	Nej	
Strålning (radon, kraftledning)	Nej	
Djurhållning/allergi PBL, MB	Nej	
Lukt 2 kap. 9§ PBL	Nej	

Mark

Finns det risk för:		Kommentar
Ras, skred, erosion 2 kap. 5§ PBL	Nej	En översiktlig geoteknisk utredning har gjorts. Inga stabilitets- och sättningsproblem bedöms föreligga inom området. Eventuella sättningar kommer att bildas snabbt och inga skadliga sättningar bedöms uppstå.
Förorenade områden 26 kap. 9§ MB, 10 kap. MB	Eventuellt	Området användes tidigare för tillverkning av betong för leverans, vilket medför viss risk för markföroreningar. En översiktlig miljöteknisk markundersökning har därför tagits fram för att identifiera potentiella risker kopplat till markföroreningar. Den tidigare betongindustrin avvecklas nu och är ett pågående ärende hos kommunens avdelning för miljö- och hälsa. I samband med avvecklingen kommer kompletterande prover att tas bland annat av sedimentationsdammarna.

Luft

Finns det risk för:		Kommentar
Föroreningar luft EU direktiv 2008/50/EG, 2004/107/EG, 5 kap MB	Ja	
Miljökvalitetsnormer/miljö- mål Miljökvalitetsnormer för utomhusluft (SFS 2010:477), 2 kap. 10 § PBL, 5 kap MB	Eventuel It	Detaljplanen ger möjlighet till en ny handelsetablering med sällanköpsvaror, vilket sannolikt kommer att medföra att bilanvändningen ökar. Detta leder i sin tur till att luften påverkas. Enligt den luftkvalitetsutredning som tagits fram kommer de beräknade föroreningshalterna, trots en ökad trafikmängd, inte att överskrida gränsvärdet för miljökvalitetsnormerna för luft.

Vatten

Finns det risk för:		Kommentar
Verksamhetsområde	Nej	Fastigheterna ska anslutas till verksamhetsområde för dricksvatten, spillvatten och dagvatten.
Dricksvattenförsörjning 3 kap. 8§ MB	Nej	
Skyddsområde vattentäkt 7 kap 21 § MB, föreskrifter för vattenskyddsområden.	Nej	Planområdet ligger delvis inom Minnesgårdets vattenskyddsområde. Större schaktnings- eller grävningsarbeten får inte göras utan anmälan till kommunens avdelning för miljö- och hälsa. Vattenskyddsområdet bedöms inte påverkas av kommande etablering så länge gällande skyddsföreskrifter följs.
Grundvatten	Nej	
Ytvatten	Nej	
Dagvatten	Eventuel It	Dagvattnet från området rinner via diken och dammar mot Lillsjön och sedan vidare mot Odensalabäcken. Recipient för dagvatten är

Finns det risk för:		Kommentar
		<p>vattenförekomsten Odensalabäcken som sedan för vattnet vidare ned till den slutliga recipienten Storsjön. Enligt VISS uppnår Storsjön idag måttlig ekologisk status. Storsjön uppnår inte god kemisk status på grund av förekomsten av bland annat bly, kvicksilver, bromerade difenyletrar, tributyltenn och PFOS. Storsjöns vattenkvalitet påverkas bland annat av orenat ytvatten från trafikanläggningar och tidigare förorenade markområden.</p> <p>Enligt planförslaget ska dagvatten fördröjas och renas ner till dagens nivå inom planområdet, och avrinningen mot recipienterna ökar inte. Några kända föroreningar finns inte inom planområdet. Samhällsbyggnad bedömer att planförslaget inte innebär någon risk för försämring av Odensalabäckens eller Storsjöns statusklassning och inte heller att möjligheten att nå en bättre statusklass äventyras.</p>
Översvämning 2 kap. 5§ PBL, NFS 2009:1	Nej	
Föroreningar vatten/dagvatten	Nej	
Miljö kvalitetsnormer Miljö kvalitetsnormer SFS 2004:660, 2 kap 10§ PBL	Nej	

Miljömål

Miljömål	Kommentar
Frisk luft	Viss lokal påverkan eftersom trafiken förväntas öka i området.
Grundvatten av god kvalitet	Något vattenuttag i området är ej aktuellt.
Levande sjöar och vattendrag	Påverkas ej.
Myllrande våtmarker	Påverkas ej.
Hav i balans samt levande kust och skärgård	Ej relevant.

Miljömål	Kommentar
Ingen övergödning	Påverkas ej.
Bara naturlig försurning	Påverkas ej.
Levande skogar	Målet påverkas negativt ur lokalt perspektiv eftersom genomförande av planen innebär viss avverkning av skog och förlust av biotoper inom området
Ett rikt odlingslandskap	Ej aktuellt.
God bebyggd miljö	Planförslaget bedöms inte medföra att målet blir svårare att uppnå.
Giftfri miljö	En översiktlig miljöteknisk markundersökning har tagits fram för att identifiera potentiella risker kopplat till markföroreningar. De jordprover som tagits i samband med utredningen visar inga halter över naturvårdsverkets generella riktvärden för mindre känslig markanvändning. I majoriteten av de analyserade proverna understiger uppmätta föroreningshalter även de generella riktvärdena för känslig markanvändning.
Säker strålmiljö	
Skyddande ozonskikt	Ej aktuellt
Begränsad klimatpåverkan	Planförslaget innebär en indirekt påverkan på miljömålet till följd av ökad biltrafik samt transporter i området.
Ett rikt växt och djurliv	Målet påverkas lokalt negativt eftersom viss skogsmark ianspråkats, hårdgörs och bebyggs. De värden som finns på platsen försvinner. En del av den gröna infrastrukturen försvinner.

Ekosystemtjänster

	Kommentar
Ekosystemtjänster	<p>Växtligheten inom området spelar en viktig roll för <i>reglerande</i> ekosystemtjänster som exempelvis att filtrera och absorbera luftburna föroreningar från trafikmiljön, ta upp koldioxid samt bidra till rening och viss fördröjning av dagvatten från vägytorna.</p> <p>Växtligheten inom området bidrar även till <i>stödjande</i> ekosystemtjänster som till exempel bildande av ny jord, fotosyntes och syresättning av luft och bidrar till kretsloppet av vatten, kol och näringsämnen och främjar även den biologiska mångfalden.</p>

	Kommentar
	<p>Växtligheten bidrar också till ett antal <i>kulturella</i> ekosystemtjänster där forskning bland annat visar att stadsgrönka ökar upplevelsen av hälsa, välbefinnande och mental återhämtning. Planteringarna bidrar till att skapa en attraktiv stadsmiljö och alléerna är ett viktigt värdebärande element för staden.</p> <p>Inom det område som planläggs som kvartersmark samt söder om kvartersmarken som planläggs för gata kommer andelen gröna ytor att minska vid ett genomförande av planförslaget, vilket innebär att förutsättningarna för vissa ekosystemtjänster försämras. Samtidigt bevaras en stor andel gröna ytor för fördröjning av dagvatten utanför handelsområdet vilka bidrar till de reglerande ekosystemtjänsterna, och växtligheten mot Körfältsvägen och Stuguvägen bevaras för att bibehålla de kulturella ekosystemtjänsterna.</p>